

6 КЛАС
Повторення та узагальнення
Синтаксис і пунктуація
I варіант

У завданнях 1 – 8 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Укажіть просте речення.

- А Україна не прагне чужого, бо вона лиш боронить своє.
Б Моліться, люди, всі за Україну, щоб Батьківщина у дітей була.
В Мій ангел носить форму ЗСУ, боронить землю від рашиста-ката.
Г Великий гріх є Матір продавати, без України і не буде нас!

2. Укажіть речення зі звертанням.

- А Хто нікчемну душу має, то така ж у нього мова (*Леся Українка*).
Б Друзі, бережіть чистоту мови, не забруднюйте, бо мова – то ваше обличчя! (*О.Шевченко*).
В Мова – то серце народу: гине мова – гине народ (*І. Огієнко*).
Г Бринить-співає наша мова, чарує, тішить і п'янить (*О. Олесь*).

3. Укажіть речення із вставним словом (деякі розділові знаки пропущено).

- А Для нас у ріднім краї навіть дим солодкий та коханий.
Б Кожен українець запам'ятає ранок 24 лютого, який почався словами «Вставай, війна почалася».
В Якщо у свободи є ім'я, то це Україна.
Г Я безумовно син вільної країни, і волю не віддам катам.

4. Віднайдіть словосполучення.

- А Україна переможе.
Б Війна і мир.
В Батьківщина – мати.
Г Бережи Вітчизну.

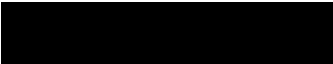
5. Віднайдіть речення з однорідними додатками.

- А Можеш вибирати друзів і дружину, вибрати не можна тільки Батьківщину.
Б Мир будує, війна руйнує.
В За рідним краєм і в небі сумно.
Г Всюди добре, а вдома краще.

6. Укажіть речення з пунктуаційною помилкою.

- А Жива душа народна, жива, неподоланна! (*Олександр Довженко*).
Б Тобі, Україно моя, і перший мій подих, і подих останній тобі (*Василь Еллан-Блакитний*).
В Земле, поорана горем, лихом засіяна чорним! (*Максим Рильський*).
Г Дзвін шабель, пісні, походи, воля соколини, тихі зорі, ясні води моя Україна (*Володимир Сосюра*).

7. Складіть схему речення: «Батьківщина починається з сім'ї» (графічне позначення членів речення можливе декілька раз, відповідь упишіть цифрами через кому без пробілу у відповідній послідовності).

1	2	3
		

8. Віднайдіть спонукальне речення.

А Ще в дитинстві я ходив у трави (В. Симоненко).

Б Вечірнє сонце, дякую за день! (Л. Костенко).

В Людині бійся душу обманути... (Л. Костенко).

Г Де ж найбільший на землі народ? (Д.Павличко).

У завданнях 9 – 10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

9. Уявіть, що Ви мовознавець. Допишіть теоретичний матеріал: «Після слів автора перед прямою мовою ставиться ...» (відповідь упишіть з малої літери в Н.в. однини, кількість клітинок відповідає кількості літер у правильній відповіді)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. Уявіть, що Ви мовознавець. Допишіть теоретичний матеріал: «Розмова двох осіб це — ...» (відповідь упишіть з малої літери в Н.в. однини, кількість клітинок НЕ відповідає кількості літер у правильній відповіді)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

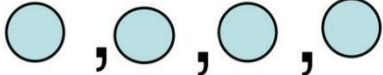
У завданнях 11-12 потрібно встановити відповідність

11. Установіть відповідність між схемою та реченням з однорідними членами речення (розділові знаки пропущено).

Схема		Речення	
1	... ● , а ● .	А	Вінок захищав дівчину від лихого ока нечистої сили.
2	... ● , ● .	Б	Український вінок зі стрічками знак ясного мирного неба над головою оберіг від усього поганого і недоброго.
3	● і ● , ● і ● ...	В	Легенди і перекази казки і пісні розповідають про вінок.
4	● , ● , ● , ● - ус.	Г	Український вінок не просто прикраса а оберіг.
		Д	Ритуальні звичайні магічні лікувальні такі віночки існували в Україні.

12. Віднайдіть зайву схему (відповідь запишіть цифрою).

Схема		Речення	
1	і ● , і ● , і ● ...	А	Узимку коли немає квітів перев'язують волосся вище від чола червоною або блакитною стрічкою.
2	... ● або ● .	Б	І Великдень і Трійця і Купала не обходилися без квітів.
3	Ус, як от а саме: ● , ● , ● . наприклад	В	Погано коли у людини все сіре душа, думки, погляд, вчинки.

4	 - ус.	Г	Деякі квіти лікують від сердечних хвороб а саме мальва ружа півонія
5	Ус: .		

Уважно прочитайте текст та виконайте завдання 13 – 15.

1. Смуга полотна має символічне значення: дороги, долі, захисту. 2. А коли вона має ще й виткані чи вишиті знаки-обереги, захисна сила її, безумовно, посилюється. 3. У всій Україні рушником накривали хліб на столі. 4. Коли син вирушав у далеку дорогу, мати дарувала йому рушник. 5. Хлібом-сіллям на рушнику й досі зустрічають гостей. 6. В українській хаті їх вивішують над іконами і портретами родичів. 7. Рушник використовується в багатьох обрядах, насамперед тих, що пов'язані зі шлюбом і проводами в потойбіччя.

13. Укажіть набір складних речень.

- А 1, 2, 4
- Б 2, 3, 6
- В 2, 4, 7
- Г 3, 4, 7

14. Укажіть речення з вставним словом.

- А 1
- Б 2
- В 4
- Г 7

15. Визначте прислів'я, які доповнять змістовно текст.

- А Не лінуйся, дівонько, рушники вишивати – буде чим гостей шанувати.
- Б Хата без рушників – родина без дітей.
- В Рушник на кілочку – хата у віночку.
- Г На рушник стати – вірного друга мати.
- Д Цілує сонце рушники, що ненька вишивала.
- Е Нехай стелиться доля цим рушником!

Варіант 2

У завданнях 1 – 8 потрібно вибрати одну правильну відповідь

1. Укажіть просте речення.

- А Воїни, ми з вами: у цю важку хвилину молимося за вас і Україну.
- Б Моліться, люди, всі за Україну, щоб Батьківщина у дітей була.
- В Мій ангел носить форму ЗСУ і захищає країну.
- Г Великий гріх є Матір продавати, без України і не буде нас!

2. Укажіть речення зі звертанням.

- А Слово – то мудрості промінь, слово – то думка людська (Олена Пчілка).
- Б Мова рідна, безумовно, святина роду і народу (О. Шевченко).
- В Мова – духовне багатство народу (В. Сухомлинський).
- Г Заспівай, матусю, колискову, я її передам у майбуття (О. Шевченко).

3. Укажіть речення із вставним словосполученням (деякі розділові знаки пропущено).

А Чорнобаївка стала потужним «місцем сили» на мапі України.

Б Хвалити долю встояла Вкраїна, і Перемога в кожен дім прийшла.

В Настав той час, коли більше ніхто і ніколи у світі не переплутає УКРАЇНУ з московією!

Г Милі й добрі дорослі зупиніть війну, а я кольоровими фарбами прикрашу для вас весну...

4. Віднайдіть словосполучення.

А Стояти на смерть

Б Україна переможе.

В Захисти Вітчизну.

Г Воля й неволя.

5. Віднайдіть речення з однорідними додатками.

А Миром дорожити – людям довго жити.

Б Без верби і калини немає України.

В Де рідний край, там і під ялиною рай.

Г За морем світло, а у нас світліше.

6. Укажіть речення з пунктуаційною помилкою.

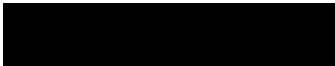
А Ще не вмерла України і слава, і воля... (Павло Чубинський).

Б В своїй хаті своя й правда, і сила, і воля (Тарас Шевченко).

В Любіть Україну у сні й наяву, вишневу свою Україну, красу її вічно живу, і нову і мову її солов'їну (В. Сосюра).

Г Люблю весну, та хто її не любить на цій чудесній, радісній землі!

7. Складіть схему речення: «Без правди життя не проживеш» (графічне позначення членів речення можливе декілька раз, відповідь упишіть цифрами через кому без пробілу у відповідній послідовності).

1	2	3
		

8. Віднайдіть спонукальне речення.

А Бігла стежка в далеч і губилась (В. Симоненко).

Б Мамо, чи кожна пташина у вирій на зиму літа? (Леся Українка).

В Де ж найкраще місце на землі? (Д.Павличко).

Г Припливайте до колиски, лебеді, як мрії! (В. Симоненко).

У завданнях 9–10 потрібно вибрати одну правильну відповідь

9. Уявіть, що Ви мовознавець. Допишіть теоретичний матеріал: «Пряма мова завжди береться в ...» (відповідь упишіть з малої літери у відповідній граматичній формі, кількість клітинок НЕ відповідає кількості літер у правильній відповіді)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

10. Уявіть, що Ви мовознавець. Допишіть теоретичний матеріал: «Розмова декількох осіб одночасно без вказівки на автора – це...» (відповідь упишіть з малої літери в Н.в. однини, кількість клітинок НЕ відповідає кількості літер у правильній відповіді)

--	--	--	--	--	--	--	--	--

У завданнях 11-12 потрібно встановити відповідність

11. Установіть відповідність між схемою та реченням з однорідними членами речення (розділові знаки пропущено).

Схема		Речення	
1	... ● , а ● .	А	Весна іде красу несе.
2	... ● , ● .	Б	Любити і шанувати оспівувати і прославляти Україну здатен справжній українець.
3	● і ● , ● і ● ...	В	Рожеві білі червоні фіолетові мальви з давніх давен є оберегами української оселі.
4	● , ● , ● , ● - ус.	Г	Чорнобривці мальви півонія іриси ці квіти прикрашали кожну українську садибу.
		Д	На українському столі завжди є не тільки хліб а й сіль.

12. Віднайдіть зайву схему (відповідь запишіть цифрою).

Схема		Речення	
1	і ● , і ● , і ● ...	А	Верба калина дуб тополя барвінок чорнобривці усі вони є рослинними символами України.
2	... ● або ● .	Б	Для прабабусь і бабусь українців були святими оберегами наприклад хрест молитва рушник паляниця.
3	Ус, як от а саме: ● , ● , ● . наприклад	В	Українці відтворюють ці символи скрізь у вишивці у розписі посуду в кованих виробах у різьбленні тобто в усіх видах діяльності.
4	● , ● , ● , ● - ус.	Г	В українській графіці використовують символи або образи.
5	Ус: ● , ● , ● , ● - ...		

Уважно прочитайте текст та виконайте завдання 13 – 15.

1. Кожна нація має свій традиційний одяг. 2. Для українців таким одягом є вишита сорочка, яка називається – вишиванка. 3. Вишиванки створювалися руками справжніх майстринь, які намагалися кожну сорочку зробити унікальною та неповторною. 4. Вишиванка – символ здоров'я, краси, щасливої долі, родової пам'яті, порядності, чесності, любові, святковості, крім того ще й оберіг. 5. Вишита національна жіноча та чоловіча сорочка – біла. 6. Символіка вишивки залежала від того, кому призначалося вбрання: парубкові – нареченому, чоловікові чи хлопцеві, дівчині чи заміжній жінці. 7. На вишиванках зображувалися традиційні символічні орнаменти: геометричні (вважаються найдавнішими), рослинні, тваринні. 8. Іноді типи орнаментальних форм могли поєднуватися. 9. Народ ставився до вишиванок як до святині. 10. Вони передавалися з покоління в покоління, з роду в рід, береглися як реліквії.

13. Укажіть набір складних речень.

- А 2, 3, 6
- Б 3, 4, 5
- В 4, 5, 6
- Г 6, 7, 10

14. Укажіть речення з вставним словосполученням.

- А 4
- Б 7
- В 8
- Г 10

15. Визначте прислів'я, які розкривають вірування українців у прикмети.

- А Як неділя, то й сорочка біла.
- Б Хочеш сорочку мати – не треба зівати.
- В Як мати рідненька, то й сорочка біленька.
- Г Рукави – як писанка, а личко – як маків цвіт.
- Д Якщо дощ намочив перший раз одягнену сорочку – на багатство.
- Е Якщо сорочку прогризли миші – в ногах буде слабість.

**Відповіді до контрольних робіт. 6 клас
Повторення та узагальнення
Синтаксис і пунктуація**

Контрольна робота №1

Тип завдання	Із вибором однієї та декількох правильних відповідей, на встановлення відповідності												Запитання до текстів		
№	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
Варіант 1	В	Б	Г	Г	А	Г	2,3,1	В	двокрапка	діалог	1-Г 2-А 3-В 4-Д	4	В	Б	Б,Д
Варіант 2	В	Г	Б	В	Б	В	1,1,3	Г	лапки	поліло Г	1-Д 2-А 3-Б 4-Г	1	А	Б	Д,Е

Використані джерела

1. Крилаті вислови про рідний край. URL:
<http://readniy-kraj.blogspot.com/2018/04/normal-0-21-false-false-false.html>
2. Презентація до уроку "Узагальнювальні слова в реченнях з однорідними членами". URL:
<https://naurok.com.ua/prezentaciya-do-uroku-uzagalnyuvalni-slova-v-rechennyah-z-odnoridnimi-chlenami-171254.html>
3. Прислів'я та приказки про мир. URL:
<https://dovidka.biz.ua/prysliv-ya-pro-myr-i-zlahodu> Джерело:
<https://dovidka.biz.ua/prysliv-ya-pro-myr-i-zlahodu>
4. Символіка українців. URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki>
5. Цитати про війну. URL: <https://www.pinterest.com/pin/865324515875377251/>